

UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH

67

JANUSZ HOMPLEWICZ

ZAGADNIENIA USTAWODAWSTWA SZKOLNEGO

(Zarys problematyki polskiego prawa szkolnego)

KATOWICE 1973

SPIS TREŚCI

Str.

SŁOWO WSTĘPNE	7
I. PODSTAWY PRAWNE SYSTEMU OŚWIATY I WYCHOWANIA W PRL	9
§ 1. Rola ustawodawstwa w tworzeniu systemu prawa szkolnego ..	9
§ 2. Określenie przedmiotu "prawa szkolnego"	10
§ 3. Administracja szkolna i władze szkolne	11
§ 4. Motywacja tworzenia systemu prawa szkolnego	12
§ 5. Normatywna motywacja prawa szkolnego	12
§ 6. Socjologiczna motywacja prawa szkolnego	13
§ 7. System oświaty i wychowania Polski Ludowej a system szkolnictwa Polski międzywojennej	14
II. PODSTAWY ORGANIZACYJNE TWORZENIA SYSTEMU OŚWIATY I WYCHOWANIA .	16
§ 8. System oświaty i wychowania jako struktura organizacyjna	16
§ 9. Podstawowe zasady tworzenia struktur organizacyjnych	18
§ 10. Zakres regulacji prawnej przy tworzeniu struktury administracji szkolnej	19
§ 11. Organizacja formalna i nieformalna na gruncie systemu oświaty	23
III. ZAKRES DZIAŁANIA A ZAKRES NADZORU ADMINISTRACJI SZKOLNEJ W DZIE- DZINIE OŚWIATY I WYCHOWANIA	24
§ 12. Zakres działania a zakres nadzoru organów administracyjnych	24
§ 13. Zakres działania i nadzoru władz szkolnych według ustawy z 1961 r.	24
§ 14. Elementy centralizacji w aparacie administracji szkolnej	26
§ 15. Elementy decentralizacji w aparacie administracji szkolnej	27
§ 16. Nadzór władz szkolnych w układach centralizacji i decentralizacji	28
IV. ROLA PRZEPISÓW USTAWOWYCH I PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH W SYSTEMIE PRAWA SZKOLNEGO	30
§ 17. Przepisy ustrojowe o celach i zadaniach	30

§ 18. Zagadnienie wykładni treści przepisów określających cele i zadania	31
§ 19. Ustawowe przepisy kompetencyjne i delegacyjne	33
§ 20. Przepisy samoistne i wykonawcze	35
§ 21. Regulacja ustawowa a administracyjna w zakresie prawa szkolnego	36
V. CHARAKTERYSTYKA STOSUNKÓW PRAWNYCH WYSTĘPUJĄCYCH W RAMACH SYSTEMU OŚWIATY I WYCHOWANIA	38
§ 22. Pojęcie stosunku prawnego i jego elementy	38
§ 23. Kategorie stosunków prawnych systemu oświaty i wychowania	39
§ 24. Stosunki prawne pomiędzy podległymi sobie władzami szkolnymi	40
§ 25. Stosunki prawne pomiędzy nadzorcą władzą szkolną a podległym zakładem	40
§ 26. Stosunki prawne pomiędzy zakładem (szkołą) a jego użytkownikami (uczniami) - tzw. "zakładowe stosunki prawne" ...	41
§ 27. Analiza prawna stosunków zakładowych	43
§ 28. Sprawa pojęć: zakład - szkoła - placówka oświatowo-wychowawcza	45
§ 29. Zagadnienie granic prawnej regulacji działalności szkół i innych zakładów	46
VI. SFERY REGULACJI PRAWNEJ WYSTĘPUJĄCEJ W DZIEDZINIE OŚWIATY I WYCHOWANIA	48
§ 30. Sfery regulacji prawnej a kategorie stosunków prawnych w nich występujące	48
§ 31. Sfera działalności podporządkowanych sobie organów, instytucji i zakładów (systemu oświatowego)	49
§ 32. Sfera działalności instytucji nie podporządkowanych (władzom szkolnym), organizacji społecznych i współdziałających	50
§ 33. Sfera działalności osób i instytucji prywatnych, współdziałających z administracją szkolną i przez nią nadzorowanych	50
VII. SPRAWA REGULACJI PRAWNEJ W KWESTIACH PEDAGOGICZNYCH	52
§ 34. Uzasadnienie regulacji prawnej w kwestiach pedagogicznych	52
§ 35. Zakresy prawnej regulacji w przedmiocie struktury i funkcjonowania szkół i innych zakładów	53
§ 36. Sposoby prawnego regulowania kwestii pedagogicznych	54
§ 37. System odsyłania do założeń pedagogiki	55
§ 38. System powiązania założeń pedagogiki z przepisami porządku prawnego	56

§ 39. System włączania założeń pedagogiki do porządku prawnego	56
§ 40. Sprawa granic prawnego regulowania kwestii pedagogicznych	57
VIII. ZAŁOŻENIA PRAWNE DZIAŁALNOŚCI NAUCZYCIELA I WYCHOWAWCY	59
§ 41. Uzasadnienie regulacji prawnej	59
§ 42. Charakter pracy nauczyciela i wychowawcy a regulacja prawa w tym zakresie	59
§ 43. Cywilno-prawne i administracyjno-prawne stosunki pracy .	60
§ 44. Praca nauczycielska jako administracyjno-prawny stosunek służbowy	61
§ 45. Praca nauczycielska jako kontraktowy stosunek pracy	63
§ 46. Praca nauczycielska jako przedmiot regulacji ustawowej .	64
§ 47. Sposoby i granice prawnego określania obowiązków nauczyciela	65
§ 48. Ogólne założenia odpowiedzialności prawnej nauczyciela .	66
§ 49. Sfera nadzorowanej i autonomicznej samodzielności w pracy nauczyciela	67
IX. ZAGADNIENIA PRAWNE NADZORU PEDAGOGICZNEGO	69
§ 50. Pojęcie nadzoru administracyjnego i pedagogicznego	69
§ 51. Elementy regulacji prawnej w nadzorze pedagogicznym	69
§ 52. Formy prawne i akty nadzoru pedagogicznego	71
X. CHARAKTER PRAWNY TZW. "OCEN SZKOLNYCH" ORAZ ŚWIADECTW I INNYCH DOKUMENTÓW SZKOLNYCH	74
§ 53. Oceny szkolne i ich rodzaje	74
§ 54. Dokumenty szkolne i ich rodzaje	75
§ 55. Sprawa regulacji prawnej w przedmiocie wystawiania ocen i dokumentów szkolnych	76
§ 56. Sprawa charakteru prawnego ocen szkolnych	76
§ 57. Oceny szkolne jako decyzje administracyjne	77
§ 58. Oceny szkolne jako akty władztwa zakładowego	78
§ 59. Oceny szkolne jako oceny fachowe	79
§ 60. Świadectwo szkolne jako dokument szkolny i jako ocena szkolna	81
§ 61. Prawne konsekwencje wystawiania ocen szkolnych	83
XI. DECYZJE ADMINISTRACYJNE I DECYZJE PEDAGOGICZNE WŁADZ SZKOLNYCH	85
§ 62. Pojęcie "sprawy administracyjnej" i "decyzji administracyjnej"	85
§ 63. Sprawa podstawy prawnej decyzji administracyjnej	86

§ 64. Zakresy stosowania k.p.a. w dziedzinie administracji szkolnej	87
§ 65. Decyzje i postanowienia z k.p.a. - a decyzje i inne rozstrzygnięcia władz szkolnych	88
XII. PROBLEMY ZASTOSOWANIA ZAŁOŻEŃ KODEKSU POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO DO SPRAW Z ZAKRESU OŚWIATY I WYCHOWANIA	90
§ 66. Pojęcie "strony" w k.p.a. - a stosunki prawne systemu oświaty i wychowania	90
§ 67. Zastosowalność trybu "postępowania skargowego" k.p.a. do spraw z zakresu oświaty i wychowania	92
§ 68. Możliwości i granice prokuratorskiej kontroli przestrzegania prawa w zakresie spraw, stosunków i aktów z dziedziny oświaty i wychowania	92
WYKAZ POWOŁANYCH W TEKŚCIE ŹRÓDEŁ PRAWNYCH	94
LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA	94